

AÇIKÖĞRETİMDE e-SERTİFİKA PROGRAMLARI

M. Emin MUTLU* , Özlem ÖZÖĞÜT ERORTA* , İlker KAYABAŞ* , Buket KİP*

(*) Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, BDE Birimi 26470 ESKİŞEHİR
memutlu@anadolu.edu.tr, oozogut@anadolu.edu.tr, ikayabas@anadolu.edu.tr,
bkip@anadolu.edu.tr

ÖZET

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminin temel bileşenleri başlangıçta, uzaktan öğretim tekniklerine göre tasarlanmış ders kitapları, televizyonda yayınlanan eğitim programları, diğer üniversitelerde akşamları ve hafta sonları düzenlenen yüzyüze akademik danışmanlık dersleri ve tüm yurttaki aynı anda düzenlenen merkezi örgün sınavlardan oluşmaktaydı. 2000'li yıllarda e-Kitap, e-Alıştırma, e-Televizyon, e-Sınav, e-SesliKitap, e-Danışmanlık, e-Destek ve e-Ders gibi değişik e-Öğrenme hizmetleri tasarlanıp uygulamaya konmuştur. Kapsamı ve hedef kitlesi giderek genişleyen e-Öğrenme hizmetleri açıköğretim sisteminin temel bileşenlerinden birisi durumuna gelmiştir. Uzaktan öğrenme etkinliğini kayda değer biçimde arttıran Açıköğretim e-Öğrenme hizmetlerinin ve içeriğinin bu hizmetten yararlanamayan geniş kitlelerin kullanımına açılabilmesi amacıyla e-Sertifika Programları tasarlanmıştır. Bu çalışmada e-Sertifika Programlarının tasarımı, hedef kitlesi, başvuru koşulları, içeriği ve öğrenme ortamları konusunda bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açık ve Uzaktan Öğrenme, Uzaktan Eğitim, e-Öğrenme, e-Sertifika

THE OPEN EDUCATION e-CERTIFICATE PROGRAMS

ABSTRACT

The basic components of the Anadolu University Open Education system was initially composed of course books designed according to distance education techniques, instructional programs published in television, face-to-face academic facilitation courses organized in other universities in evenings and week-ends, and central on-site examinations organized in the whole country simultaneously. In 2000's, various e-learning services such as e-Book, e-Practice, e-Television, e-Exam, e-Audio Book, e-Facilitation, e-Support and e-Course were designed and put into practice. With its enlarging scope and target group, e-learning services have become one of the basic components of the open education system. e-Certificate programs were designed in order to offer the Open Education e-learning services to large populations who cannot use those services. This study gives information about the design, target group, application requisites, content, and e-learning environments of the e-Certificate programs.

Keywords: Open and Distance Learning, Distance Education, e-Learning, e-Certificate

1. GİRİŞ

Her geçen gün ülkemizde ve dünyada uzaktan eğitim teknolojilerinin kullanımı yaygınlaşmaktadır. Her kesime her yerde ve her an eğitim vermek amacı ile tasarlanan uzaktan eğitim sisteminde akademik eğitim programları ile başlayan süreç, kurumsal eğitim programları ile devam etmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişme ile kendi kendine öğrenme olanağı sunan öğretim ortamlarının tasarımı, kişisel gelişime yönelik

programların açılmasını olanaklı hale getirmiştir.

Sertifika programları, son yıllarda giderek yaygınlaşan bir eğitim seçeneğidir. Bazı programların hedef kitlesi üniversite mezunu ve alanında tecrübeli profesyoneller olurken bazı programların hedef kitlesi ise liseden mezun olan ve kısa sürede bir meslek sahibi olmak isteyenlerdir.

Sertifika programları ile gereksinimi olanlara kısa süreli programlar yardımıyla akademik içerik sunulabilmektedir. Sertifika programları, fazla zaman harcamadan ilgi alanlarına yönelik bilgi edinmek isteyenlerin tercihi gibi görünse de özellikle;

- Üniversiteden mezun olmuş ve iş hayatına yeni başlayacak olanlar,
- Üniversitede okuyan, mesleki becerilerine katkı sağlamak isteyenler,
- Lise mezunu olan ve bir meslek edinmek isteyenler,
- Yaptığı işi daha iyi yapmak isteyen çalışanlar,
- Bilgilerini güncel tutmak isteyenler,
- Farklı bir sektöre geçmek isteyenler,
- Kendilerini geliştirmek isteyen iş yeri sahipleri,

sertifika programlarını tercih etmektedir.

2. Ülkemizde İnternete Dayalı Sertifika Programları

Ülkemizde internet ortamında sertifika programları ilk kez ODTÜ tarafından başlatılmıştır. ODTÜ'nün internet üzerinden verdiği ilk sertifika programı olan BTSP (Bilgi Teknolojileri Sertifika Programı) 1998 yılında 90 kişi ile başlatılmıştır [1].

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Sakarya Üniversitesi ile işbirliği yaparak Bilgisayar Programcılığı ve Bilgi Yönetimi alanlarında sertifika programları açmıştır.

Özel sektörde yer alan birçok firma da yine internet ortamında sertifika programları açmaktadır. 2000 yılında kurulan Enocta şirketi tarafından, kurumlarda çalışan ve çalışmayı hedefleyen bireylere yönelik Enocta Hazır Eğitim Kataloğu içinde yer alan sertifika programları, Enocta Akademi eğitim platformunda hizmete sunulmuştur [2].

Ancak bu sertifika programları hem sınırlı sayıdadır hem de ağırlıklı olarak bilişim sektörünü hedef almaktadır. Ayrıca bu sertifika programlarında öğrenciler örgün sınavlara tek merkezde katılmak zorundadır.

3. Anadolu Üniversitesi e-Sertifika Programları

1982 yılından bu yana uzaktan eğitim teknolojilerini kullanarak Açıköğretim sistemi ile önlisans ve lisans diploması veren Anadolu Üniversitesi tarafından Şubat 2007 tarihinden itibaren internet üzerinde sertifika programları (e-sertifika) açılacaktır. Anadolu Üniversitesi e-Sertifika programlarının bu yıl Bahar ve Yaz döneminde, izleyen yıl ise Güz, Bahar ve Yaz döneminde açılması planlanmıştır. Böylece bu projeye yılda üç dönem, sürekli eğitim vermek ve güncel akademik içerik sunmak amaçlanmaktadır.

3.1. Kimler Başvurabilir?

e-Sertifika Programlarına en az lise ve dengi okullardan mezun olmuş herkes başvurabilir. ÖSYS sınavından yeterli puan alamayıp herhangi bir yüksek öğretim kurumuna yerleştirelemeyen adaylar e-Sertifika Programlarına başvurarak dilediği alanda öğrenim görme olanağını yakalayabilir. Herhangi bir meslekle uğraşırken farklı bir alanda öğrenime ihtiyaç duyan bireyler de e-Sertifika Programlarına kayıt yaptırarak ilgi duyduğu alanda öğrenim görme olanağına kavuşmuş olacaktır.

Ayrıca KOBİ'lerde yapmakta olduğu işe ait bilgilerini güncellemek isteyen bireyler bu amaçla e-Sertifika programlarından yararlanabilir. Böylece hem yetişkin yaşamının gerektirdiği şekilde meslek hayatına devam edebilecek hem de bilgilerini sürekli tazeleyerek yaşam boyu öğrenme olanaklarından yararlanabileceklerdir. Bunların yanı sıra herhangi bir yüksek öğretim kurumuna kayıtlı olup farklı bir alanda kendini yetiştirmek isteyen bireylerin de ihtiyaçlarına cevap veren e-Sertifika Programları öğrencilere kendi alanlarının yanı sıra farklı bakış açıları kazandırmayı amaçlamaktadır.

e-Sertifika programlarında eğitim ve öğretim internete dayalı olarak uzaktan öğretim yöntemiyle gerçekleştirilecektir. Böylece çalışmakta olan ya da kendi işini kurmayı düşünen girişimcilerin iş yönetimi alanında rekabet güçlerini arttıracak bilgi ve becerileri uzaktan öğretim yöntemiyle edinmeleri mümkün olacaktır.

3.2. e-Sertifika Programlarında Sunulan Öğrenme Ortamları

Anadolu Üniversitesi uzaktan öğretim Sistemi bünyesinde açılan e-Sertifika programları **Muhasebe, Pazarlama, Girişimcilik** ve **Finans** alanlarında gruplandırılmaktadır. 2006-2007 Bahar döneminde Perakendecilik, İşletmecilik, Pazarlama, Girişimcilik, Finansal Yönetim, Bankacılık, Maliyet Muhasebesi, Yönetim Muhasebesi ve Karar Destek Sistemleri, Finansal Analiz, Finansal Muhasebe, Muhasebe Bilgi Yönetimi olmak üzere 11 farklı e-Sertifika programı ile Batı Avrupa Perakendecilik, Batı Avrupa İşletmecilik, Batı Avrupa Pazarlama, Batı Avrupa Girişimcilik olmak üzere 4 Batı Avrupa e-Sertifika programı açılmıştır. Her sertifika programında 3 ders bulunmaktadır ve dersler internete dayalı olarak yürütülmektedir (Şekil 1).

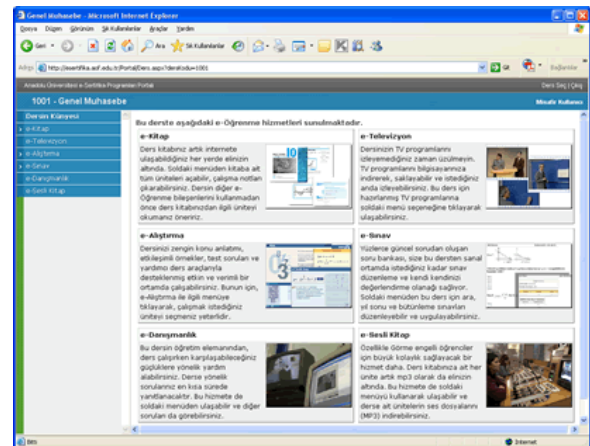
Şekil 1. e-Sertifika Programları Web Sitesi.

Ayrıca e-Sertifika programlarına kayıt yaptıran öğrencilere uzaktan öğretim yöntemine göre hazırlanmış ders kitapları gönderilecektir.

Ders Kitapları, uzaktan öğrenim ve örgün öğrenim koşullarında kullanılabilir şekilde düzenlenmiştir. Her ünitenin başlangıcında yer alan **Yaşamın İçinden** bölümlerinde,

ünite içinde ele alınacak konuya hazırlık yapmak amacıyla günlük yaşamda karşı karşıya kalınan, yazılı ve görsel basında karşılaşılabilecek örnek olaylar verilmekte ve öğrencilerin konu hakkında fikir jimnastiği yapmaları sağlanmaktadır. Yaşamın içinden bölümünde öğrencilere yöneltilen soru ve ünitenin girişinde belirlenen **Amaçlar** doğrudan birbiriyle ilişkilidir. Öte yandan, metin içerisindeki **Sıra Sizde** bölümlerinde, ünitenin amaçlarıyla doğrudan ilgili, günlük yaşamdan alınmış diğer örnek olaylar çerçevesinde oluşturulan sorular yer almaktadır. Bu sorular, amaç çerçevesinde öğrencilerin öğrendiklerini, günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri sorunlara uygulayabilme ve iktisadi sorunları analiz edebilme becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır. Gerek yaşamın içinden, gerekse sıra sizde bölümlerinde yöneltilen sorulara ilişkin cevaplar her ünitenin bitiminde ayrı bir bölüm olarak verilmektedir. Ünite sonlarında yer alan Kendimizi Sınayalım bölümleri ise ünite içerisinde öğrenilenleri sınamaya dönük test soruları yer almaktadır.

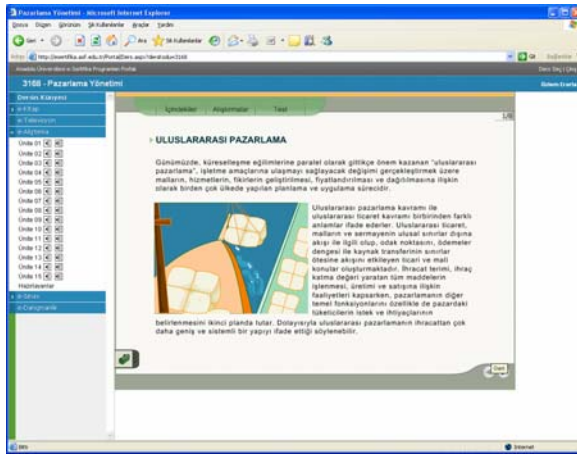
Öğrenciler <http://e-sertifika.aof.edu.tr/Portal/> adresinde yer alan **e-Sertifika Programları Portalı** üzerinden kayıtlı olduğu sertifika programı kapsamındaki derslere ilişkin e-Alıştırma, e-Ders, e-Kitap- e-Televizyon, e-Danışmanlık, e-Sınav, e-Sesli Kitap ve e-Destek hizmetlerinden yararlanabileceklerdir (Şekil 2).

Şekil 2. e-Sertifika Programları Portalı.

Sesli, hareketli canlandırmalar ve yoğun öğrenci-bilgisayar etkileşimini barındıran çok ortamlı eğitim yazılımı olarak da tanımlanan **e-Alıştırma** hizmeti, en son teknolojilerle

tasarlanmakta ve geliştirilmektedir. e-Alıştırma hizmetiyle e-sertifika programlarının katılımcılarına internet ortamında etkin ve verimli ders çalışma atmosferi oluşturmak amaçlanmaktadır [3]. Açıköğretim Sistemi içerisinde geliştirilen e-Alıştırma Adobe Flash teknolojisi kullanılarak, bilgisayar ve internet becerileri düşük olan öğrencilerin de rahatlıkla kullanabilecekleri bir arayüz ile hazırlanmaktadır (Şekil 3).

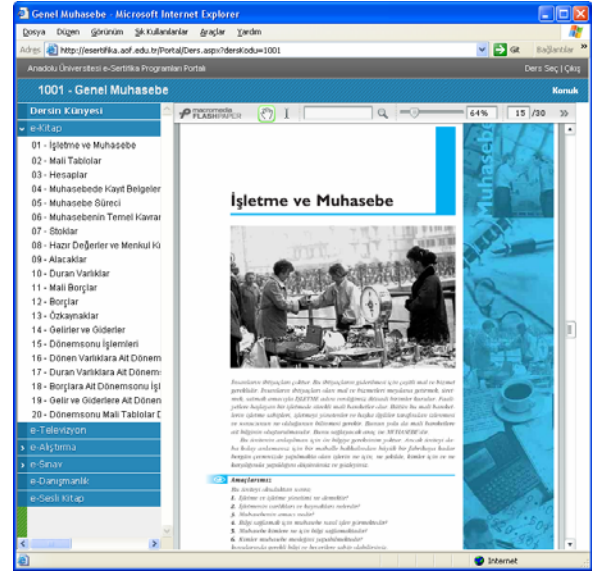

Şekil 3.e-Sertifika Programları Portalı e-Alıştırma

Açıköğretim Sistemi içerisinde geliştirilen e-Ders, e-Alıştırma ile aynı teknoloji ve süreçler takip edilerek hazırlanmaktadır. e-Ders yapısı içerisinde e-Alıştırmadan farklı olarak, dersi anlatan bir sunucu videosu ile eş zamanlı oynayan animasyonlar ve etkileşimli uygulamalarla gerçek hayattaki bir öğretmenin ders anlatışı internet ortamında canlandırılmaktadır. e-Dersin en büyük avantajlarından biri; öğrencinin kontrol düğmelerini (ileri, geri, oynat, durdur, oynatma çubuğu) kullanarak, kendi öğrenme hızına bağlı olarak ders sürecini kontrol edebilmesidir. e-Ders içinde yer alan ara sorular, katılımcıların derse olan ilgisini canlı tutarken aynı zamanda konu hakkında yeri geldikçe fikir üretmesini sağlamaktadır. Ayrıca ünite sonlarında yer alan test bölümü ile katılımcılar kendini değerlendirme olanağı bulabilmektedir.

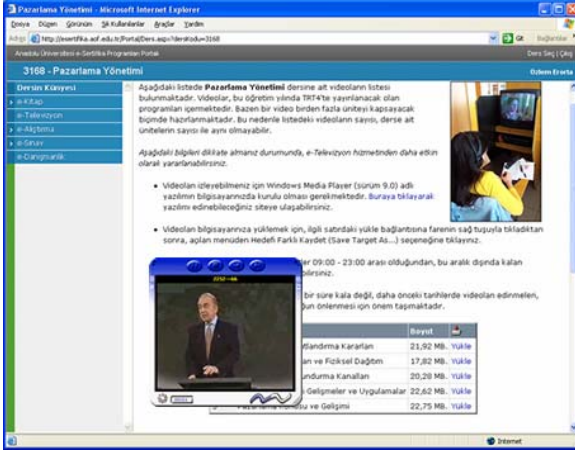
Katılımcıların kitaplara kolayca erişebilmelerini sağlamak amacıyla e-Kitap hizmetiyle ders kitapları internet ortamında sunulmaktadır [4]. Kağıda basılmaya ihtiyaç duymadan, bir bilgisayar yardımıyla

okunabilen elektronik kitaplar, basılı kitaplara göre pek çok avantaj sağlamaktadır. İnternet üzerinden yayımlandıkları için istenen kitaba dakikalar içinde sahip olunabilmesi, kitap içinde sözcük taramasının kolayca yapılabilmesi, bu avantajlara örnek olarak gösterilebilir. Adobe Flash Paper formatında sunulan e-Kitaplar, her türlü masaüstü ya da dizüstü bilgisayardan okunabilmektedir (Şekil 4).

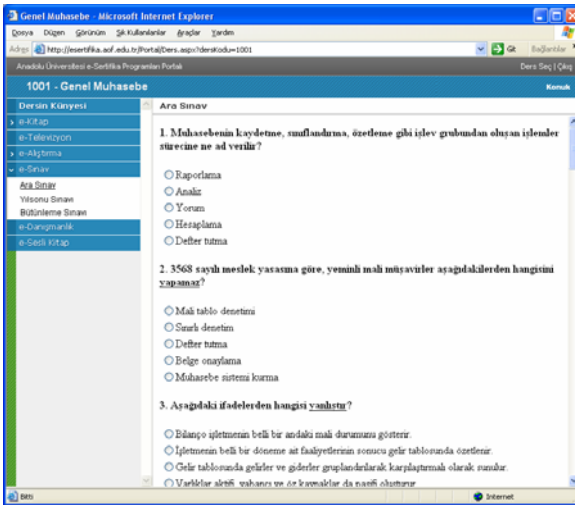
Şekil 4.e-Sertifika Programları Portalı e-Kitap

e-Televizyon hizmeti, ilgili dersin o yıl içerisinde TRT4'de yayımlanan videolarını içermektedir. Televizyon programları katılımcıların kolay erişimini sağlamak amacıyla Windows Media Video (wmv) formatına dönüştürülerek internet ortamında dağıtılmaktadır [5]. Katılımcılar programları bir kez bilgisayarına yükledikten sonra, istediği dersin istediği ünitesini zamana bağlı kalmadan seyredebilirler. Yaygın kullanım alanına sahip bir video formatı ile öğrenciler indirdikleri videoları PDA, SmartPhone, Tablet PC, Pocket PC vs. mobil ortamlarda rahatlıkla izleyebilmektedir (Şekil 5).

Şekil 5.e-Sertifika Programları Portalı e-Televizyon

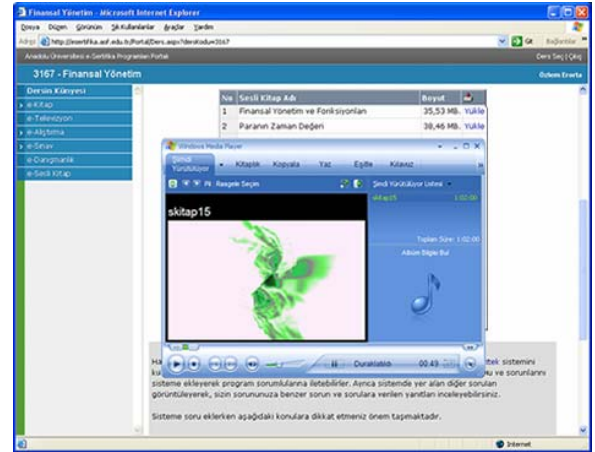
e-Sınav hizmeti, e-Sertifika Programlarının katılımcılarının resmi sınavlar öncesi kendilerini denemeleri ve başarı durumlarını gerçeğe yakın biçimde ölçmeleri amacıyla sunulmaktadır. e-Sınav soruları, gerçek sınav sorularının hazırlanma sürecine paralel olarak hazırlanmaktadır. Bu nedenle bir derste birkaç deneme sınavı gerçekleştiren katılımcı, o anda resmi sınava girdiğinde alacağı sınav notuna benzer sonuçlarla karşılaşabilmektedir. İnternet üzerinden yayınlanan sınavlar değerlendirmeye alınmaz, sadece katılımcıların kendilerini sınamalarına olanak verir. e-Sınav hizmetine girildiğinde sorular, ilgili derse ait soru bankasından her ünite için rassal olarak seçilerek ekrana gelmektedir. Bu nedenle yeni bir sınav başlatıldığında aynı sorulara rastlanması mümkün fakat tamamen aynı sınava rastlanma olasılığı düşüktür (Şekil 6).

Şekil 6.e-Sertifika Programları Portalı e-Sınav

Sertifika Programları Portalında yayınlanan alıştırma yazılımlarının ve e-derslerin asenkron olarak akademik danışmanlık hizmeti bulunmaktadır. **e-Danışmanlık** hizmeti, katılımcıların derslerle ilgili sorularını dersin akademik danışmanına sorarak birkaç gün içinde yanıt alabileceği bir hizmettir. Her dersin bir akademik danışmanı ve bir moderatörü bulunmaktadır. Danışmanlara gönderilen bu sorular bir moderatör tarafından incelenerek, geçersiz olanlar iptal edilmekte, ilgisiz olanlar doğru kanala yönlendirilmekte ve akademik içerikli olanlar ise ilgili danışmana yanıtlanması amacıyla iletilmektedir. Danışman tarafından yanıtlanan soru ve yanıtlara bütün katılımcılar erişebilmektedir.

e- Sesli Kitap hizmeti, görme engelli ve kitaplarını dinleyerek çalışmayı tercih eden katılımcılara yönelik olarak sunulmaktadır. Bu hizmet sayesinde katılımcılar sesli kitapları, MP3 formatıyla internet üzerinden bilgisayarlarına indirerek dinleme olanağına sahiptirler. e- Sesli Kitap hizmetinde, profesyonel seslendirme sanatçıları, kitapları radyofonik bir biçimde seslendirmekte ve ses efektleri ile kitaplar zenginleştirilmektedir (Şekil 7).

Şekil 7.e-Sertifika Programları Portalı e-SesliKitap

Sunulan tüm bu hizmetlerin kullanımı esnasında doğabilecek teknik sorunları çözebilmek amacıyla Açıköğretim Sistemi içerisinde **e-Destek** hizmeti geliştirilmiştir [6]. Bu hizmet ile öğrenciler e-öğrenme hizmetlerini kullanırken karşılaştıkları sorunları sistem sorumlularına ileterek problemlerine çözüm bulabilmektedirler.

Öğrenciler bir öğretim haftasında, önce ders kitabından ilgili üniteyi not alarak okuyabilecek, ardından e-Televizyon hizmetinden yararlanarak eğer varsa ilgili ünitenin televizyon programını izleyebilecektir. Bu ön hazırlıklardan sonra o üniteye ait varsa e-Ders yoksa e-Alıştırma dersini izleyerek çok sayıda çözümlü alıştırmaya sorusunu inceleyebilecek ve bilgilerini pekiştirecektir. Üniteye ait anlamadığı konular varsa e-Danışmanlık hizmeti yardımıyla akademik danışmanına soru sorabilecektir. Sınav tarihi yaklaştığında e-Sınav uygulamasına girerek deneme sınavları gerçekleştirebilecek ve yetersiz olduğu ünitelere geri dönerek tekrar çalışma olanağına sahip olacaktır.

e-Sertifika Portalı üzerinden sunulan e-öğrenme hizmetlerine mobil cihazlar ile de ulaşılabilmektedir [7].

3.3. Örgün Sınavlar

2006-2007 Bahar döneminde açılan e-Sertifika Programlarının sınavları İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Adana, Eskişehir, Erzurum, Trabzon, Diyarbakır ve Almanya/Köln (sadece Batı Avrupa e-Sertifika Programları için) illerinde yüz yüze gerçekleştirilecektir. Öğrenciler kayıt başvurusu esnasında tercih etmiş oldukları ilde sertifika sınavlarına gireceklerdir. Katılımcıların sertifika programlarındaki derslerden başarılı olabilmeleri için sınavdan 100 puan üzerinden en az 50 puan alması gerekmektedir. Öğrencilere sınav sonunda derslerdeki başarı durumunu gösterir "Sınav Sonuç Belgesi" internette yayınlanacaktır. Bir programdaki üç dersin tümünden başarılı olan öğrenciler programa ait "Sertifika" almaya hak kazanacaklardır. Öğrenciler başarısız oldukları dersleri izleyen sertifika döneminde kayıt yenileme yaptırarak tamamlayabileceklerdir.

4. Anadolu Üniversitesinin e-Öğrenme Altyapısı

2006-2007 Bahar döneminde açılan Anadolu Üniversitesi e-Sertifika Programları Açıköğretim Sisteminde varolan e-Öğrenme içeriği kullanılarak oluşturulmuştur. 2000'li yılların başından itibaren geliştirilmeye başlayan Açıköğretim e-Öğrenme içeriğinden

sadece 2006 yılında 300.000'den fazla farklı öğrenci 7 milyondan fazla oturum açarak yararlanmıştıdır.

Açıköğretim Sistemi içerisinde yer alan e-Öğrenme hizmetleri e-Sertifika Programları Portalı içerisinde öğrencilerin kullanımına sunulmaktadır. ASP.NET platformunda C# programlama diliyle kodlanan e-Sertifika Portalı Microsoft'un SQL Server veritabanı çözümü ile bütünleşik olarak çalışmaktadır. e-Sertifika Programları Portalı 200 MB'lik TTNet Metro Ethernet ve 100 MB'lik UlakNET hatları üzerinden yayınlanmaktadır.

e-Sertifika Programları Portalını kullanan öğrencilerin başarı oranlarının ve kullanım alışkanlıklarının analizlerinde kullanılmak üzere, oturum açma-kapama, e-öğrenme hizmetleri kullanma bilgileri (*Hangi öğrencinin kaç televizyon programını, kitap, sesli kitap indirdiği veya izlediği, Hangi öğrencinin e-sınavda kaç soruyu ne kadar sürede yanıtladığı vs.*) eş zamanlı olarak saklanmaktadır. Bu sayede Açıköğretim Sistemi içerisinde verilen hizmetlerin öğrencilerin başarılarındaki etkisi araştırılabilmektedir. Elde edilen değerlendirme sonuçlarına göre e-öğrenme hizmetlerinin kalitelerinin ve etkinliklerinin artırılması amaçlanmaktadır.

5. e-Sertifika Programlarının Organizasyonu

Anadolu Üniversitesi e-Sertifika Programları üniversitenin çeşitli birimlerinin katkılarıyla yürütülmektedir. Açıköğretim Fakültesi e-Sertifika Programları Koordinatörlüğü programların idari sorumluluğunu üstlenmiştir. Sertifikalar Anadolu Üniversitesi Yayıneğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından verilmekte, 2006-2007 Bahar döneminde açılan 11 e-Sertifika programına ait e-öğrenme malzemeleri ve internet hizmetleri Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi tarafından, ders kitapları Açıköğretim Fakültesi Kitap Birimi tarafından sağlanmaktadır. e-Sertifika Programlarının kayıt ve sınav işlemleri Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından yerine getirilmekte, örgün sınav soruları Açıköğretim Fakültesi Test Araştırma Birimi tarafından hazırlanmakta ve tanıtım etkinlikleri Anadolu

Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü tarafından gerçekleştirilmektedir. Batı Avrupa sertifika programlarının yürütülmesinde ise Almanya-Köln'deki Batı Avrupa Bürosu destek vermektedir.

6. Anadolu Üniversitesinin Sertifika Deneyimi

Sertifikaya yönelik eğitimde öğrenciye verilen sertifikaların diğer kurumlarca kabul görmesini sağlayan faktörlerin birincisi verilen eğitimin kalitesi iken ikinci en önemli faktör öğrencinin bu sertifikaya hak kazanmasını sağlayan sınavların kalitesidir. Sertifika sınavlarında gerekli sınav güvenliği sağlanamıyorsa ve ölçme-değerlendirme yöntemlerine uygun değerlendirme yapılamıyorsa verilen sertifikaların değeri kısa sürede düşecektir. Anadolu Üniversitesi sertifika sınavları konusunda önemli birikime sahip bir kurumdur. 80'li yıllarda Turizm Eğitim Sertifika Programı, 90'lı yıllarda ise Televizyon Yoluyla Yaygın Çiftçi Eğitimi Projesi (Yayçep) kapsamında binlerce öğrenciye sertifika verilmiştir. Eylül 2002 tarihinden bu yana Sermaye Piyasası Kurulu Lisanslama Sınavları Anadolu Üniversitesi tarafından gerçekleştirilmektedir. Temel düzey, ileri düzey, türev araçları, kurumsal yönetim ve kredi derecelendirme olmak üzere dört bölüme ait olan 30 dersin sınav soruları Açıköğretim Fakültesi Test Araştırma Birimi (TAB) tarafından hazırlanmaktadır. SPK sınavlarının hazırlık süreci açıköğretim sınavlarının hazırlık süreci ile aynıdır. Ham sorular SPK tarafından görevlendirilen 7-8 kişilik bilimsel redaksiyon grubu tarafından hazırlanarak TAB'a gönderilmektedir. TAB, gelen soruları ölçme-değerlendirme kurallarına uygun olarak düzenlemekte ve basılabilir onayı SPK'nın oluşturduğu 5 kişilik Lisans Sicil Grubu tarafından verilmektedir. SPK sınavları Ocak, Mayıs ve Eylül ayları olmak üzere yılda 3 kez, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Antalya'da örgün olarak yapılmaktadır. 2006 Eylül ayında düzenlenen sınava yaklaşık 17.000 kişi katılmıştır (www.spk.gov.tr/lsg/ocak_2007_kilavuz.pdf)

Sonuç

Uzaktan öğrenme etkinliğini kayda değer biçimde arttıran Açıköğretim e-Öğrenme hizmetlerinin ve içeriğinin bu hizmetten yararlanamayan geniş kitlelerin kullanımına açılabilmesi amacıyla e-Sertifika Programları tasarlanmıştır.

Herhangi bir yüksek öğretim kurumunda okumakta olan ya da mezun olmuş kişilerin kendi alanları dışındaki bir Açıköğretim Programına sınavsız olarak kayıt yaptırmaya olanağı sağlayan İkinci Üniversite uygulamasında 50.000'e yakın öğrencinin kayıtlı olması ve sadece 2006-2007 öğretim yılında 20.000'e yakın öğrencinin kayıt yaptırmış olması Açıköğretim tarafından sunulan içeriğe yönelik ilginin önemli bir göstergesidir. Anadolu Üniversitesi e-Sertifika Programları ikinci öğrenim ihtiyacının geniş kitleler tarafından daha esnek, etkin ve ekonomik bir biçimde karşılanmasına olanak sağlayacaktır.

Anadolu Üniversitesi Türkiye'de ülke çapında sınav düzenleyebilen üç büyük kurumdan birisidir. Diğer kurumlar olan ÖSYM ve MEB'den farklı olarak Batı Avrupa ülkelerinde de yaygın sınavlar düzenleme altyapısına sahiptir. Şu anda 10 sınav merkezinde düzenlenen e-Sertifika Programlarının sınavları kısa sürede daha fazla sayıda sınav merkezine yaygınlaştırılabilir. Diğer taraftan izleyen dönemlerde gerek Açıköğretim e-Öğrenme içeriğine dayalı gerekse özgün olarak hazırlanan daha fazla sayıda e-Sertifika programının tasarlanarak uygulamaya konulması için çalışmalar başlatılmıştır.

Kaynaklar

- [1]. ODTÜ Bilgi Teknolojileri Sertifika Programı (<http://idea.metu.edu.tr>)
- [2]. Enocta Akademi (<http://www.enoctaakademi>)
- [3]. Mutlu, M.E., Çetinöz, N. ve Avdan, H., "İnternete Dayalı Alistırma Yazılımlarının Etkinliği", **Eğitek 2004, IV. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu**, Sakarya, 24 - 26 Kasım 2004.
- [4]. Mutlu, M.E., Beyaz Korkut, M. ve Yılmaz, Ü., "Ders Kitaplarının Dağıtımı Amacıyla İnternetin Kullanılması: Açıköğretim e-Kitap Uygulaması Örneği ", **6.**

Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Doğu Akdeniz Üniversitesi, 19-21 Nisan 2006.

[5]. Mutlu, M.E., Havdan, H. ve İşeri, P., “Açıköğretim Televizyon Programlarını İnternet Ortamında Yayınlama Hizmetinin Değerlendirilmesi”, **6. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı**, Doğu Akdeniz Üniversitesi, 19-21 Nisan 2006.

[6]. Mutlu, M.E., Kip, B. ve Kayabaş, İ., “İnternet Ortamında Sunulan Açıköğretim Hizmetlerinde Öğrencilerin Teknik Sorunlarının Çözümü İçin Merkezi Bir Yaklaşım: Açıköğretim E-Destek Hizmeti”, **Bilgi Teknolojileri IV & Akademik Bilişim 2006**, Pamukkale Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, 9-11 Şubat 2006.

[7]. Mutlu, M.E., Yenigün, H.U. ve Uslu, N., “Açıköğretimde Mobil Öğrenme: Açıköğretim E-Öğrenme Hizmetlerinden Mobil Bilişim Aygıtlarıyla Yararlanma Olanaklarının Değerlendirilmesi ”, **Bilgi Teknolojileri IV & Akademik Bilişim 2006**, Pamukkale Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, 9-11 Şubat 2006.

[8]. Mutlu, M.E., Özöğüt Erorta, Ö. ve Yılmaz, Ü., “Efficiency of e-Learning in Open Education”, **First International Conference on “Innovations in Learning for the Future: e-Learning”**, Istanbul, 26-27 October 2004.